

Me ei taha tekitada Viljandisse järjekordset tondilossi, seepärast pole mõtet üle oma varju hüpata.

RIHO MAISA, Centrumi arendusjuht

LK 4

Poodi õunauputus ei ulatu

Poodides jääb eestimaistest õuntest vajaka, ehk ki Polli aiandusuuringu keskuse hoidla on neist praegu tulvil ning Kesk- ja Lõuna-Eestis oli saak väga hea. Statistika kohaselt on Eesti kaubanduses müüdavatest marjadest ja puuviljadest kodumaiseid pelgalt 10–15 protsenti.

LK 8

Uus koolimaja tõmbab mobiililevil hinge kinni

Viljandi ühisgümnaasium on uues hoones hädas mobiilileviga, mis kipub moodsate ehitusmaterjalide tõttu olema lünklik. Kool otsustas firmat vahetada ja too lubab tõrked kõrvaldada.

LK 6

RONGID

Uus firma valmистub, kuid vana pole nõus lahkuma

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Riigifirma Elron kinnitab, et hakkab juba jaanuarist uute rongidega Viljandi ja Tallinna vahet sõitma. Senine rongifirma Edelaraudtee pole sellise mõttega sugugi nõus ning jätkab kohtust oma õiguse nõudmist.

Eile näitas Elron (endine Elektriraudtee — toimetuse) Viljandis ja Võhmas kõigile huvilistele oma uut rongi, millega peaks uuest aastast algama sõidud pealinna vahet. Maavalitsustele kinnitamiseks saadetud sõiduplaani järgi hakkaks rong Viljandist Tallinna sõitma viis korda päevas.

Kolm sõitu on nimetatud ekspressväljumisteks, mil üheksa vahepeatusega jõuaks rong pealinna kahe tunniga. Tavareise oleks päevas kaks, nendega tehtaks 22 peatust ning päralejõudmine võtaks aega kaks tundi ja 20 minutit. Pileti hinna lubab Elron vahemalt esialgu endiseks jätta.

Mitu kohtuvaidlust korraga

Samal ajal kui Elron teeb sõitude alustamiseks ettevalmistusi, ei kavatse Edelaraudtee oma tegevust lõpetada. Selle ettevõtte hinnangul on tal õigus kogu järgmise aasta sõitjateveo jätkata ning kaks rongifirmat ühele liinile ei mahu.

Majandusministeeriumi väitel on Edelaraudtee ähvardanud järgmisel aastal liikluse lausa seisata, sest liiprid ja rööpad Tallinna ja Viljandi vahel kuuluvad tema tütarfirmale Edelaraudtee Infrastruktuur. Ministeeriumi väitel pole see jutt tõsiseltvõetav ning on sõitjate suhtes pahahtlik.

Kahe rongifirma ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi vaheline vaidlus on jõudnud mitme hagiga

Teisipäeva pärastlõunal seisid Viljandi vaksalis korraga nii Elroni uus Šveitsis toodetud rong kui Edelaraudtee vana. Elron on veendunud, et need hakkavad sõitjaid vedama 1. jaanuarist, kuid senine rongifirma on selle kohtus vaidlustanud.

MARKO SAARM

kohtusse ning oma otsuse on teinud ka riigihangete vaidlustamise komisjoni.

Nimelt pole Edelaraudtee sugugi rahul sellega, et riik tahab nendega lepingu aasta enne kokkulepitud tähtaega lõpetada ning on sõlminud Elroniga uue lepingu konkurssi korraldamata.

Praeguseks on vähemalt ühe võidu saanud mõlemad vaidlejad. Ringkonnakohus ei hakanudki hindama, kas Edelaraudtee lepingu ennetähtaegne ülesütlemine on olnud õiguspärane, sest rongifirma vaidlustas selle liiga hilja. See jäi õigus riigile.

Edelaraudtee on aga saanud võidu riigihangete vaidlustamise komisjonis, kus ta protestis ministeeriumi ja Elroni vahel sõlmitud lepingu. Nimelt ei korraldanud riik sõitjateveo edaspidiseks korraldamiseks avalikku konkurssi ja sõlmis riigiettevõttega viieks aastaks otselepingu. Nüüd on seegi vaidlus kohtusse jõudnud.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi avalike

suhete nõuniku Rasmus Ruuda selgitusel oli Edelaraudtee koostöö lõpetamisel kaks põhjust. Esiteks arvestati inimeste huviga, et nad saaksid vanade rongide asemel hakata sõitma uute, kiiremate ja mugavamatega. Teiseks tunnistas ministeerium, et pole suuteline praeguste teadmiste juures avalikku konkurssi korraldada.

«Me ei teaks, mida me ostame», tunnistas Ruuda ja selgitas, et uute rongidega kaasnevad kulud selguvad mitme aasta jooksul.

Vaidlus hüvitise üle

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium on avalikult teatanud, et on valmis Edelaraudteele hüvitama lepingu varasemast lõpetamisest tuleneva kahju. Siinkohal lähevad aga riigi ja ettevõtjate arusaamad kahju suurusest kardinaalselt lahku. Ajakirjanduse andmetel on riik pakkunud hüvitu-

ÜKS KÜSIMUS

Milline rongifirma veab järgmisel aastal sõitjaid Viljandi ja Tallinna vahel?

KERSTI GORSTOV, Edelaraudtee kommunikatsioonijuht

NORBERT KAARESTE, Elroni müügi- ja turundusjuht

Praegu ei ole võimalik kindlalt öelda, kes tuleval aastal teenust osutab. See sõltub paljuski pooleli olevate kohtuvaidluste tulemustest.

Elron alustab üleriigilist vedu uute diiselrongidega 1. jaanuarist 2014 ja teeb seda vähemalt 2018. aasta lõpuni. Seda ka Tallinna—Viljandi liinil.

seks 100 000 eurot, ettevõtjad tahavad viit miljonit.

Kui Elron jaanuaris tööd alustaks, väljuks esimene rong Viljandist Tallinna tööpäeviti juba kell 4.40 ning seejärel saaks varahommikul ajal pealinna veel kolme rongiga.

Viimane õhtune rong hakkaks pealinnast sõitma kell 22.16 ning jõuaks Viljandisse kell 0.15. Praegune pileti hind ettevõtte teatel ei tõuse, juhul kui pileti ostateks internetist või kasutatakse Elroni sõidukaarti.

ABC KLIIIMA.EE
SOOJUS-PUMBAD
Tule ja küsi pakkumist!
Leola t 53, Home Gallery II korrusel
T-R 10–17.30
Tel 433 8332, 5348 7803

ILM

Täna on vahelduva pilvisusega ilm. Puhub põhjatuul kiirusega 3–7 meetrit sekundis. Sooja on 4–7 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 7.56 ja loojub kell 18.09.

VILJANDIS

Linnapeakandidaatide debatt

Täna kell 11.05 räägivad Kuku raadios oma tegevuskavast linnapeana Helmut Hallemaa, Randal Länts ja Ando Kiviberg. Saadet juhivad Hindrek Riikoja.

Täiskasvanud õpivad arvutit

Täna kell 17 kogunevad soovijad raamatukogu internetipunkti esmatutvusele arvutiga või ununenud teadmisi värskendamaks.

Esineb Improgala

Täna kell 19 astub pärimusmuusika aida lavale Hollandi ja Eesti džässansambel Improgala.

Kinokolmapäev

Täna kell 19 linastub Sakala keskuses Hollywoodi tummfilmiajastu loojangut käsitlev film «Artist».

JUHTKIRI

Suur üritus õhukesel jääl

Viljandi linnavalitsuse otsust toetada tänavu ligemale 8000 euroga miinusesse jäänud «Rock Rampi» veel 5000 euroga võib tahtmise korral pidada tugevalt poliitiliseks. Sellise kahtluse tekimiseks piisab tõigast, et rokifestivali peakorraldaja Juhan Nöps kuulub linnapea Loit Kivistikuga samasse erakonda ning on linnavolikogu liige. Kivistiku sõnul olidki just linnavalitsusse kuuluvad reformierakondlased mures selle pärast, kuidas asi avalikkusele paistab.

Sakala ei näe selle otsuse taga korruptsiooni. «Rock Ramp» on suuruselt teine muusikaüritus Viljandis ning seega väga tähtis. Tänu linnaeelarve reservfondist antud summale leiab see aset ka tuleval aastal. Liiatigi annab meer tänases lehes selgesti mõista, et festival ei tohi edaspidi samasugust päästmist vajada.

Küll aga on kahju sellest, et Viljandi üks aasta suuremaid muusikaüritusi püsib nii õhukesel jääl. Juhan Nöps tõdeb leheveergudel, et tema käe all seitse aastat teoks saanud rokifestival oli rahaliselt raskes seisus ka 2009. aastal. Õigupoolest on «Rock Rambi» katkendlik ajalugu tunduvalt pikem ning rahapuuduse tõttu on see festival ennegi hääbunud. Üheksakümnendate teisel poolel pani see pillid kotti just seetõttu, et linn keeldus toetust andmast.

Sel aastal tekkinud kahjum on piisavalt suur, et rokifestivali korralduslik pool väga kriitilise pilguga üle vaadata. Loodetavasti suudetakse teha õigeid järeldusi ning otsad edaspidi kokku tuua. Vastasel juhul kaotame festivali, mis linnaelu tuntavalt elavdab.

REPLIIK

Paralleeluniversum

Hiljuti näitas Kanal 2 filmi USA korvpallurite sõidust Põhja-Koreasse. Sealset uskumatut absurdust kommenteerides öeldi mitu korda vaikselt mikrofonil: «Paralleeluniversum!»

Ühtegi praegu planeeritud Maa eksisteerivat riiki ei saa selle monstrumiga võrrelda, rääkimata Eestist. Aga kui pärast filmi lõppu ilmus ekranile üks meie enda parteijuht, kes juhtumisi polnud Edgar Savisaar, ja hakkas fanaatilisel ilmel skandeerima valimisloosungeid, tekkis hetkeks tunne, et film polegi veel läbi. Tulid meelde kõik need pastaka- ja tikutoosijagajad, kringliga ühelt pensionäride ürituselt teisele tõttajad ning haisuvaba Viljandi lubajad.

Oma universumisse jõudsin tagasi alles hiljem peenra ääres kükitades, küüslauke maha pannes ja usinalt maad üleskonkinud muttide peale vihastades. Rästas laulis õunapuul otsas täiest kõrist. Ju oli tal hea meel, et nii palju õunu vana kõrge puu otsast korjamata jäi ja tal on veel tükk aega, mida noka vahele võtta.

Loodus elab ikka oma elu ja pakub pelgupaika, kui üha absurdsemaks muutuvat poliitikutaskeldamist enam kuulda ega näha ei taha.

TIINA SARV
Sakala 433 0047

Rahapuuduse tõttu on «Rock Ramp» ennegi hääbunud.

Ettevõtluse arendamine on maal võimalik

TOOMAS HENDRIK ILVES ütles vabariigi aastapäeva kõnes: «Me peame ilma paatose ja populismita jõudma kokkuleppele, kuidas korraldada elu maal nii, et ettevõtlus seal toimiks, et inimesed, kes tahavad maal elada, ei teeks seda oma pere- de ja heaolu arvelt. Elada Eesti mis tahes kohas ei tohiks olla kangelastegu.»

Ettevõtlus on maal võimalik. Aga et mõista, kuidas see tekib ja areneb ning mil moel saab sellele kaasa aidata, tuleks vaadata maapiirkondi laiemalt.

Elu ei koosne ju ainult tööst, vaid keskkonnast laiemas tähenduses: elukohast, õppe- ja eneseharimisvõimalustest, poe ja arstiabi lähedusest, kogukonna- ja külanaabritest, ligipääsust kultuuri- ja muudele meelelahutuslikele võimalustele ning veel paljust muust.

Kõik need hea elukvaliteedi tunnused on omavahel tugevas seoses. Ei piisa heast, puhtast, tervislikust ja kultuuririkast elukeskkonnast, kui sellele ei pääse ligi.

Rõõmutuks võib pidada olukorda, kus töökohast mõistlikus kauguses ei ole võimalust anda oma lastele head haridust või võtta osa ühiskondlikest tegevustest.

MIKS ON RIIGILE kasulik ja oluline, et inimesi jaguks nii maale kui linna ehk tekiks regionaalne tasakaal? Miks ei tohi lasta tekkida olukorral, kus kõik kolivad linna?

Vastus on lihtne: see ei ole mitmel põhjusel võimalik. Esiteks ei taha kõik kolida linnadesse, teiseks on meile eluks vajalikud kultuurilised ja looduslikud ressursid jaotunud üle riigi ning kolmandaks sõltub riigi kui terviku areng sellest, kuidas toimivad tema eri piirkonnad. Regionaalne tasakaalustamatus tekitab paratamatult majanduslikke ja sotsiaalseid vastuolusid, mis pikemas perspektiivis mõjutavad riigi kui terviku jätkusuutlikkust.

SÕLTUMATA RIIGI TAHEST ja vajadusest tagada elu ka väljaspool linnasid, teeb maal elamine otsuse siiski inimene ise, lähtudes oma vajadustest ja võimalustest.

Mina usun, et väljaspool suuremaid linnu on ettevõtluse ja ettevõtlikkuse võtmesõ-

MONICA HANKOV

ettevõtluse arendamise sihtasutuse regionaalarengu keskuse direktor

nad ühelt poolt inimeste oskus näha võimalusi, olla ettevõtlik, suhelda, kaasata ja õppida ning teisalt riigi paindlik sekkumine, et neid otsitavaid võimalusi tekitada. Luua stabiilsust ja kindlust, mis elanikke innustaks.

PRAEGU VÕIB riigi regionaalarengusse sekkumist kõiki võimalusi arvesse võttes hinnata heaks. Ma ei räägigi siinkohal suurtest ja silmapaistvatest investeeringutest koolidesse, lasteaedadesse ja turismiatraktsioonidesse, vaid esmapilgul pisut märkamatuks jäävatest panustest.

Näitena võib tuua teenuskeskuste programmi, mida rakendati katseprojektina Põlva-, Valga- ja Võrumaal eesmärgiga parandada teenuste kättesaadavust maapiirkondades.

Loodavatele teenuskeskustele seati tingimuseks, et tuleb osutada vähemalt toidu- ja esmatarbekauba müügi ning avaliku internetipunkti või wifi leviala teenust, lisaks aga pakku- da muid piirkonna elanikele vajalikke teenuseid: toitlustust kohvikus või kiirtoidukohas, toidu- ja esmatarbekaupade kojuvedu, frantsiisipostkontori, kingsepa, võtmevalmistamise, sularaha väljavõtmise, kompressori kasutamise, pesupesemise ja duši kasutamise teenust, juuksuri- ja iluteenuseid.

KATSEPROGRAMM HÕLMAS 18 projekti, mille toetuseks oli ligikaudu 140 000 eurot. Juurde loodi 97 mitmesugust teenust, sealhulgas 15 projektiväliselt. Teenuseid kasutati enam kui 75 000 korral ja sellega teeniti tulu enam kui 280 000 eurot.

Tõsi, praegu, ligikaudu aasta pärast tegevuste käivitamist ning paar kuud pärast projekti lõppemist, ei ole kõik projektid oma teenuste pakkumisega veel kasumis, kuid loodan, et järgmisel aastal kuuleme nii teenuste tarbimise kasvust kui parematest majandusnäitajatest.

” Ettevõtluseks paremate võimaluste loomise näiteid saab tuua nii suurte investeringute kui väikese eelarvega regionaalsete programmide hulgast.

nüüdseks rakendatud Eesti kõikides maakondades ning algul plaanitud laiaulatuslikumalt.

Sellele tegevusele tekitab tugevat sünergia ligi aasta tagasi ellukutsutud projekt «Maale elama», mille on algatanud tublid ja innukad inimesed meie endi seast. Projekti eesmärk ei ole iga hinna eest leida maale uusi elanikke, vaid eelkõige anda julgustust ja tuge neile, kelle mõtted liiguvad sageli maaelu juurde, kuid kes ise, ilma teiste initsiatiivi ja toeta, maale kolimise sammu ette võtta ei julgeks.

ETTEVÕTLUSEKS paremate võimaluste loomise näiteid saab tuua nii suurte investeringute kui väikese eelarvega regionaalsete programmide hulgast. Toon ikka välja ka Setumaal rakendatava arengu programmi, mis on mulle eriti südamelähedane päritolu tõttu.

Setumaa koolides on juba aastaid jagatud ettevõtlusõpet, mis aitab õpilastes kasvatada enesekindlust ja julgust iseenesdale rakendust leida. Selline peakski olema riigi tugi investeerimise kõrval.

Samuti on positiivne näide Setumaa oskus kasutada edukalt ära kohalikku kultuuri ning siduda see loomemajanduse ja turismiettevõtlusega. Setumaal on toimiv turismimarsruut Külavüü, kus ettevõtjad on seadnud eesmärgiks hoida turisti piirkonnas kauem teenuseid tarbimas ning on aru saanud vajadusest pingutada koos, pakkumaks külalistele võimalikult mitmekesist ja põnevat elamust.

KÄESOLEVAL AASTAL lisandus kohvikute päev ehk kostipäiv, mis seob külastuskohtadega kohaliku toidu pakkumise. See on ju samuti puhas ettevõtlus!

Ükski neist edulugudest ei oleks saanud teoks vaid kohaliku algatuse korras või üksnes tänu riigi sekkumisele. Selleks oli vaja mõlemat osapoolt.

Uue rahastamisperioodi künnisel pööratakse regionaalarengu strateegias senisest veelgi enam tähelepanu võimalustele ja sünergia loomisele, et leida üles iga piirkonna arengueeldused, tugevused ja ressursid ning suurendada ettevõtlikkust.

PRÄÄNIK

Eesti pimedate liit valis kultuuriakadeemia korraldatud kirjeldustõlkijate koolituse aasta teoks.

PIITS

Viljandi raudteejaamas on peatuse sildilt üks täht ära tõmmatud.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

22 626

Selle aasta üheksa kuuga on 3160 Eesti vanglates olevat vangi kirjutanud justiitsministeeriumile ja halduskoh-tule 22 626 kaebekirja. See teeb päevas keskmiselt 84 pöördumist.

Ehkki «Rock Ramp» meelitas tänavu kohale umbes 3500 inimest, jäid selle korraldajad ligemale 8000 euroga miinusesse.

ELMO RIIG

KULUD

Linn avas rahahätta jäänud rokifestivalile reservfondi rauad

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Tänavu ligemale 8000 euroga kahjumisse jäänud festival «Rock Ramp» saab Viljandi reservfondist 5000 eurot lisatoetust.

Esmaspäevasel linnavalitsuse istungil langetatud otsus tähendab, et linn toetab Eesti suurimat kodumaiste esinejatega rokkmuusika festivali kokku 10 000 euroga, sest esimesed 5000 eurot toetusraha määrati üritusele juba enne selle algust.

Festivali korraldamine jätkub

Viljandi mees Loit Kivistik selgitas, et viimane kord umbes 3500 inimest kokku toonud «Rock Ramp» on linnale tähtis sündmus ning selleks, et see ka edaspidi aset leiaks, reservfondi rauad avatigi. Linnapea lisas, et oli festivali peakorraldaja Juhan Nõpsiga tulevikuplaanide üle pikalt aru pidanud, ning toonitas, et kindlasti ei

saa Nõps arvestada sellega, et linn «Rock Rambil» ka edaspidi eelarve puudujäägist välja aitab.

Juhan Nõps tõdes, et läinud suvel oli väga palju üritusi, ning teadis öelda, et tema pole sugugi ainus korraldaja, kes seetõttu kannatas. Tänavu esines «Rock Rambil» 38 bändi, mida on kuue võrra rohkem kui eelmisel aastal. Publikut kogunes aga loodetust umbes 300 inimese jagu vähem. Keskseks jäi korraldaja sõnul just kohapeal müüdud piletite arv. Et pilet maksis seal 30 eurot, katnuks 300 inimest tekkinud miinuse ära.

Juhan Nõps märkis, et tema käe all seitse aastat rokisõpru rõõmustanud üritus on sattunud rahaliselt keerulisse seisu ka ühe korra varem. 2009. aastal ehk masu ajal suudeti sellest siiski oma jõududega välja tulla.

Tulevikust kõneldes oli «Rock Rambil» korraldaja optimistlik ning avaldas arvamust, et kui kulude pooltel muudatusi teha, õnnestub rokifestivali korraldada miinusesse sattumata.

«Kindlasti aitab edaspidi

kulusid mõnevõrra kokku hoida uue laululava valmimine,» märkis ta. Juhan Nõps lisas, et soolas on ka paari uue toetaja lisandumine.

«Kogu «Rock Rambil» korraldamise süsteem on üles ehitatud vabatahtlikkusele. Inimesi, kes tahavad aidata, on palju. Pole mõtet seda ressursi raisku lasta,» leidis Nõps.

Sealjuures on rokifestivali korraldaja veendunud, et kokkuhoid korraldamises ei tähenda järeleandmisi festivali kvaliteedis. «Kindlasti suudame praegust taset hoida,» ütles ta.

Lisatoetust on saanud teisediti

Et Juhan Nõps kuulub Viljandi linnavalikogusse ja linnapeaga samasse erakonda, võib otsuse tagamaade suhtes kahtlusi tekkida. Loit Kivistik kinnitas aga, et Nõpsi parteiline kuuluvus ei mänginud mingit rolli.

«Selle otsuse vastu olevaid noote tuli arutelu käigus just erakonnakaaslaste seast,» ütles Reformierakonda kuuluv linnapea.

See pole ka sugugi esimene kord, kui Viljandi linnavalitsus

mõnele siinsele üritusele miinusesse jäämise tõttu lisaraha annab. Loit Kivistik tõi välja, et ühe korra on samasugust abi saanud kitarrifestival. Vanamuusika festivali korraldaja Aivar Trallmann rääkis Sakalale, et kaks aastat tagasi, kui kultuurkapital otsustas festivali varasemate aastatega võrreldes mitu korda väiksema summaga toetada, ei tulnud ka tema ots otsaga kokku. Toona õnnestus Trallmanni mäletamist mööda linnalt juurde saada 1000–1500 eurot.

Aivar Trallmann leidis, et kõik festivalid elavdavad linnaelu ja kujundavad selle mainet ning on seetõttu tähtsad. Loota sellele, et linn puudujäägi korral appi tuleb, tema hinnangul siiski ei tohi. «Tegutseda tuleb võimaluste, mitte unistuste piires,» märkis ta.

Ligemale 8000 euro suurune miinus tundub staažikale ürituse korraldajale nii suure puudujäägina, et annab aimu korraldajate liigest uljustest. «Esinejate arvu suurendamine ei tähenda üksnes esinemistasusid, vaid ka näiteks majutamiskulusid,» sõnas Trallmann.

Valuoja oru veesoon saab uue hingamise

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Kümmeaastat viimasest puhastuskuurist hiljem võttis Viljandi linnavalitsus kätte ja laseb Valuoja orus looklevat oja puhastada.

Nagu ütles Viljandi linnavalitsuse majandusameti juhataja Reevo Maidla, saatis raad riigihankel osalemiseks pakkumiskutse kolmele firmale ning valis võitjaks osatähtsust Melior-M, kes teeb töö ära 2928 euro eest.

Ekskavaator alustas oja puhastamist esmaspäeval ning jätkab seni, kuni kõik planeeritud on tehtud. Kindlat tähtaega seadud ei ole.

Maidla ütles, et töö käigus puhastatakse oja sinna kogunenud setetest ning korrastatakse ka kaldaid. Kui pikalt oja orus kulgeb ehk mitme meetri pikkusel lõigul ekskavaator müttama peab, seda pole linnavalitsus ära mõelnud.

Majandusameti juhatajal polnud käepärast dokumente selle kohta, millal viimati

oja puhastati, kuid ta lausus üldistades, et see juhtus kümmeaastat tagasi.

Melior-M töödejuhataja Meelis Laas ütles, et oja korrastamine võtab aega nädala jagu. Väljakaevatud pinnast tema sõnul ära ei veeta, vaid selle abil vormitakse kallas kenamaks.

Küsimusele, kui keeruline või lihtne on kõnealune töö, vastas Laas, et üks iga töö ole omamoodi keerukas. «Kopajuht peab hea olema,» nentis ta. «Oja kallastel on sisseuhteid ja kohati on kallas kivine, nii peab kopajuht olema hoolas, et ta kive välja ei kaevaks ega ojasängile kahju teeks.»

Reevo Maidla lisas, et praegu pole linnavalitsusel plaanis mõnd teist Viljandi veekogu samamoodi puhastada. Valuoja korrastamisega ootas linnavalitsus tema sõnul sügiseni partide pärast, et linnud saaksid kevadel looduse targates taas segamatult vee ääres toimetama hakata.

Maidla tõdes, et väikese kõrvalmõttena võeti oja küürimine ette just tänavu, sest nii saavad oja ümbrus ja org tervikuna taas nägusa ilme ülejäärgmise aasta rahvusvahelisteks hansapäevadeks.

Osaühingu Melior-M ekskavaator puhastab oja ja silub kaldaid.

Vargad viisid talust vara

Pühapäeval avastati Suure-Jaani vallas Sandra külas asuvas taluhoones, et seal on käinud vargad.

Majja oli sisse murtud

ning ära viidud grillahi, tööriistu ning metallist seguvann. Varastatud esemete täpne loetelu ja tekitatud kahju on selgitamisel. (Sakala)

Auto sõitis vastu posti

Esmaspäeval sõitis Viljandi ja Heimtali vahel teelt välja auto, mille juht sai roolis terviserikke ja polnud seetõttu võimeline enam sõidukit teel hoidma.

Õnnetus juhtus kell 17.19 Viljandi ja Heimtali vahelise tee 2,6 kilomeetril. Sõidu-

auto BMW, mida juhtis 42-aastane Anne-Mari, sõitis lauges vasakurvis teelt välja kraavi, vastu telefonikaabliposti.

Juht kasutas nõuetekohaselt turvavarustust. Ta toimetati Viljandi haiglasse. (Sakala)

LAIENDAMINE

Centrum pigem hoiab vana kui toob uut

MADIS JÄRVEKÜLG
madis.jarvekulg@ajaleht.ee

Centrumi kaubanduskeskuse arendajad soovivad ümberehituse ja laiendamisega pigem olemasolevad kauplused ühe katuse alla koondada kui Viljandisse eksperimendi korras uusi poode tuua.

Centrumi arendusjuhi Riho Maisa sõnul tähendab endise postimaja arvelt laienemine peamiselt kahe uue kaupluse avamist: üks neist on Selver, mis astub lahkunud Rimi asemele, ja teine Euronics.

Lisaks leiavad uute kauplustena Centrumi katuse all kohe veel Baltic Hunteri jahikau-pade ning Juku mänguasjapood.

«See on suures plaanis kõik,» ütles ta. «Kaubandus kontsentreerub keskustesse ja meie jätkame sama trendi.»

Siiski läbib keskus seestpoolt Maisa sõnul totaalset muutumise. «Paigutame poed ümber loogilisemaks ja tänapäevasemaks, teeme fassaadi ümber, tegeleme lagede ja valgustusega. Ma isegi ei oska öelda, mis visuaalselt samaks jääb — pilt on ju täiesti teine,» selgitas ta. «Ainult kellassepp ja EMT jäävad vana koha peale,» lisas ta pärast lühikest mõttepausi.

Osa keskusest ei valmi

Riho Maisa rääkis, et arendajad on pidanud läbirääkimisi mitme kaupmehega Viljandis uue poe avamise osas, aga kuna nende huvi on olnud väga kasin, jääb keskuse uue osa teine korrus avamise ajaks välja ehitamata.

Tema sõnul ei tule uued kauplused Viljandisse isegi siis, kui neile peale makstaks. «Nad juba eos ütlevad, et ei ole mõtet — Viljandi olukord lihtsalt on selline,» lisas arendaja.

Samas on Centrumi omanikud teinud kõik ettevalmistu-

Suure osa Centrumi laiendusest haarab Riho Maisa sõnul taamalt paistev Selver.

MARKO SAARM

sed, et sobiva pakkumise korral 900 ruutmeetrit teise korruse pinda kiirelt valmis ehitada. Avamise ajaks jääb tühjaks ka kaks viimistletud ruumi kogusuurusega 250 ruutmeetrit, kuhu kauplused kolivad loodetavasti jõuludeks.

Teise keskuse arendaja Rauno Tuula sõnul oli Centrumi laienemise impulsiks Uku keskuse rajamine, mis tõstis kaubanduskeskuste lati Viljandis kõrgemale. «Tänapäeva standardid on natuke teised kui 15 aastat tagasi,» nentis ta.

Mehed tahavad luua tänapäevaselt avara ja läbipaistva keskuse. «Ei ole enam väikseid turu stiilis bokse üksteise kõrval ja pikki kitsaid koridore —

see ei toimi enam,» selgitas Tuula.

«Arhitektide nägemus oli see, et kasutame hästi palju klaasi ja tõstame lae kõrgemale,» rääkis Maisa ja lisas, et sisekujundajate visiooni on ehitamisel peaaegu täielikult järgitud. «Välisusest sisse astudes näeb juba apteegi tagumist klaasseina,» tõi ta näite keskuse avarusest.

«Statistika näitab, et kaubanduskeskused liiguvad järjest rohkem seltskondliku läbikäimise ja meelelahutuse valdkonda,» nentis Maisa, kuid samas tõdes, et selles valdkonnas on Centrumil veel pikk tee käia.

Arendajate sõnul täiendavad läheduses asuvad Uku kes-

kus ja Centrum teineteist ning nende valik on toimiseks piisavalt erinev. Maisa sõnul ei olnud just tänu Uku keskusele väga keeruline Euronicsit Centrumi katuse alla saada.

Riskida ei soovi

«Et Tehnikatäht läks Ukusse, tahtis ka Euronics linnakeskusele lähemale saada,» selgitas ta.

Selline kaupluste keskuste juurde kogunemine on arendajate sõnul paratamatu suundumus kõikides linnades. «Pigem tuleb vanalinna piirkonnale uut funktsiooni välja mõelda,» tähendas Maisa küsimuse peale, mis saab kesklinnas eraldi asuvatest äridest.

«Asi ei ole selles, kui palju neid kaubanduskeskusi vaja on. Meie plaan ei olnud otsida uusi poode, kes tahaksid tulla ja investeerida Viljandisse — teame, et see on praegusel ajal väga riskantne. Me võtsime olemasolevad poed ja koondasime need kokku. Nad teavad Viljandi käibeid ja oma riske, nad ei jookse kahe aasta pärast ära,» kõneles Tuula.

«Me ei taha tekitada Viljandisse järjekordset tondilossi, seepärast pole mõtet üle oma varju hüpata,» täiendas tema juttu Maisa.

Praegu käib Centrumis alles tihe ehitustöö. Enamik kauplusi ei ole sisustust veel paika sättinud, osa fuajees on

koormakatttega varjatud ja eskalaator pole kohta leidnud. Viimistluseni on jõutud üksikutes ruumides ja päris täpset ettekujutust keskuse uuest ilme-st selles segaduses ringi vaadates ei saa. Sellegipoolest avatakse Centrum uues kuues juba 1. novembril.

Avamisüritusel on plaanis kontsert.

Maisa: «Ma ei tea, ütleme välja, kes esineb või?»

Tuula: «Ma ei tea, kas sa tohik öelda.»

Maisa: «Ma ka ei tea, kas ma tohin öelda.»

Tuula: «Me ei tea seda.» Sellise pingpongi saatel jäi avamisürituse esineja saladusseks.

Pitsabaari tuleb linnaosa kauaoodatud lugemisnurk

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Täna on kõigil viljandlastel võimalik Männimäe Selveri majas Pappa Pizza ruumides ajalehti ja ajakirju lugeda, kuigi valik on seal esialgu kesine.

See paraneb õige pea, sest Viljandi linnaraamatukogu direktori Reet Lubi sõnul telliti vajalikud väljaanded esmaspäeval. Enne ei saanud seda teha, sest polnud kindel, kas lugemistuba tuleb.

«Lõpuks ometi!» vastas Reet Lubi küsimusele, millised emotsioonid teda Männimäe lugemistuba avamisele mõeldes valdavad.

Pikale veninud kõnelused lugemistuba kasutuslepingu sõlmimiseks linnavalitsuse ja

Pappa Pizza vahel said punkti eelmisel nädalal.

«Jah, juba septembris oli juttu lepingu sõlmimisest, kuid see venis, sest ettevõtjal (Pappa Pizza omanik Silver Särev — toimetust) olid kiired töösajad,» selgitas Viljandi abilinnapea Ardo Agasild.

Linnal on leping aasta lõpuni

Pitsabaaris avatava lugemistuba pindala on kaheksa või üheksa ruutmeetrit. Eile hommikul viidi sinna raamatukogust toolid, laudad ning kapp trükiste jaoks. Täna hommikul lisanduvad ajalehed ja ajakirjad.

Abilinnapea sõnutsi on lugemistuba avatud Pappa Pizza lahtiolekuaegadel. «Leping on meil aasta lõpuni ning huvi korral on seda uuest aastast ka võimalik pikendada,» lausub ta.

Küsimusele, kas Pappa Piz-

Eile pandi Männimäe lugemissaalis kohale laudad ja toolid ning täna hommikul viiakse sinna hulk ajalehti ja ajakirju.

ELMO RIIG

za ka ise ajalehti ja ajakirju tellib, tödes abilinnapea, et praegu see nii on, kuid veel on lah-tine, kas seda ka uuel aastal te-

hakse või hakkavad baari külastajad lugema raamatukogule kuuluvaid väljaandeid.

Pappa Pizza uksele seisab

silt, et söögikoht on avatud esmaspäevast neljapäevani ja pühapäeval kella 10–21 ning reedel ja laupäeval kella 10–22.

Lugemist on naistele, meestele ja lastele

Reet Lubi sõnul helistab tihti lugejaid, kes pärivad lugemistuba kohta Männimäel. «Eile (esmaspäeval — toimetust) sai helistajatele öeldud, et kolmapäeval see avatakse ning ka värsked lehed on olemas,» nentis Lubi.

Kuigi esialgu loodeti, et lugemistubas on üheksa ajalehte ja ajakirja, see nii veel ei ole. Täiskomplekt jõuab sinna novembris. «Me ei saanud tellida ajakirjandust enne, kui on leping sõlmitud, ning seetõttu jääb mõni väljaanne hilisemaks. Seevastu osa ajalehti ja -kirju saame kohe riulisse paigutada,» selgitas direktor ning lisas, et lugemistuba on valitud

nõnda, et endale huvitavat leiavad nii naised, mehed kui lapsed.

Nurgas on kaks lugemistuba ning raamatukogul on pitsabaariga kokkulepe, et kui sel parajasti väga palju kliente ei ole, saavad inimesed lugeda ka teiste laudade taga.

Küsimusele, kas värskeid lehti tuuakse laupäevalgi, vastas Lubi, et novembrist alates kindlasti kui kõikide väljaannete tellimused jõustuvad.

Direktor lubas täna ise kohta üle vaatama minna ning raamatukogu logo üles seada.

Edasi hakkavad perioodikat pitsabaari viima linnaraamatukogu töötajad, kuid käsil on läbirääkimised Selveri ning Pappa Pizzaga. «Püüame leida võimalusi, et inimesed ei peaks raamatukogust ainult lehtede pärast Männimäele minema.»

Direktor avaldas lootust, et inimesed võtavad kauaoodatud lugemistoa kenasti vastu.

Trepimäe nõlv on juba nädalaid ehitustander, et anda Oru tänava tühjale majale uus elu.

MARKO SAARM

KORDASEADMINE

Oru tänava villa nõuab palju tööd ja tähelepanu

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Selleks, et maaelu edendajad saaksid järgmisel suvel Viljandisse Oru tänavale kolida, on ehitajail räämas maja elustamisega käed ja jalad tööd täis.

Maaelu edendamise sihtasutuse juhatase esimees Raul Rosenberg tõdes, et osaliselt põlenud hoone kehv seisukord oli teada ning selle ostmise järel halbu üllatusi ei tulnud.

«Pärilin on tuntud Viljandi firma ja saab asjast jagu,» avaldas ta usku töö tegijasse. «Juba jõuludeks on plaanis majale katus peale saada, kiivid on valmis vaadatud.»

Aadressil Oru tänav 21 asuv maja rändas uue omaniku valdusse mullu oktoobris. Rosenberg ei soostunud ütlema, kui palju sihtasutus kinnistu eest selle senisele omanikule, osaühingule Innoveks Grupp tasus, viidates asjaolule, et selleks pole eelmise pere mehe nõusolekut.

Küll aga lausus ta, et hoone rekonstrueerimine läheb maksma 888 558 eurot. Et tegu on riigihankega, seda summat töö käigus lõhki lüüa ei saa.

Palju tegemist

Aktiaseltsi Pärilin tegevdirektor Enno Pikkpõld nentis, et kõnealuse hoone uuendamine on suur töö.

«Mitte niivõrd materjali mahukas, kui just töömahukas,» täpsustas ta. «Vana maja oleks lihtne lammutada: lük-

kad kopaga ümber ja korras. Siin tuleb kõik laua kaup laht võtta ja pärast tagasi panna.»

Augustis alustatud töödest on Pikkpõllu sõnul suur osa kulgenud hoone sees, peamiselt on käsil olnud demonteerimine. Möödujate tähelepanu köitis hiljuti üles kaevatud nõlv maja taga: vahetati välja amortiseerunud kanalisatsiooni- ja veetorustik, paigaldati maaküte ning drenaaž ümber maja.

«Põld on nüüd torusid täis,» tähendas tegevdirektor.

Küsimusele, kas käest lastud maja uuendamise ajal on ette tulnud ootamatusi, Pikkpõld otse ei vastanud. Küll nentis ta, et mõni puitdetail on mädanenud ning vajab väljavahetamist.

Samuti tõi ta esile isepärase vundamendi, milleks üldistatult öeldes on kunagi kaevatud kraav ning täidetud see kivide ja seguga. Tulemus sai konarlik ning nõnda on praegu omajagu tegemist, et vundamendile soojustust rajada.

Pikkpõllu kinnitusele vundament siiski parandamist ei vaja, küll aga tuleb seda keldri põranda juures täiendada, sest uue omaniku soovil muudetakse keldriruumid kõrgemaks. Selleks kaevati varasema põranda alt pinnast 30–40 sentimeetri jagu välja.

Pikkpõld lisas, et kui ehitusmehed võtsid seinu lahti, ilmnas, et maja soojustamiseks on karkasside vahele Vene ajal veidi vaid mineraalvatti susatud. Nüüd saab maja korraliku soojustuse.

Tööde tähtaeg on järgmise aasta 31. juulil ning augustis kolib sihtasutus uude koju sisse.

Praegu on asutuse palgal 16 inimest, neist enamik töötab pealinna kontoris ning viis Tartus. Ettevõtetavatest projektidest sõltuvalt koosseis vahel kasvab ja siis jälle kahaneb. Maaelu edendamise sihtasutuse juhatase esimees Raul Rosenberg lisas, et uue aasta algul selgub, kui palju inimesi hakkab tööle Viljandis: ilmselt osa tuleb kaasa pealinnast ja osa palgatakse kohapealt, värbamine juba käib.

Oru tänava majas saab sihtasutus ligi 400 ruutmeetrit büroopinda ning võimalikke töökohti tuleb seal kuni 15 inimesele.

Enne kõnealuse maja ostmist käisid asutuse juhatase liikmed Viljandis vaatamas 14 tühja või pooltühja maja.

Hoone ajalugu

Viljandi linnavalitsuse poolelt hoone restaureerimistööd jälgiv kultuuriväärtuste spetsialist Monika Rauba tunnustas seni tehtut ning midagi laiduväärset välja tuua ei osanud.

«Katuse piibrisabakivivate on samblast ja muust sodist puhtaks pestud,» selgitas Rauba. «Kontrollimisel selgus, et kohati on vanad kivid väga heas seisukorras, seega otsustati neid võimalikult palju säilitada ja katuse ehitamisel ära kasutada. Selle eest tuleb omanikku kiita. Praegu käivad hoones sisemised lammutustööd, ehituseni jõutakse vahel järgmisel kuul.»

Uuendusküüri läbiva hoone ajaloo rääkides lausus Rauba, et ehitusprojekti koostas arhitekt Johannes Fuks Henn Rietile.

Millal maja täpselt valmis,

SIHTASUTUS

Maaelu edendamise sihtasutuse tegevused on võlakohustuste tagamine, laenamine ja maaelu maine kujundamine.

- Ettevõtte sai alguse 1993. aastal, kui asutati põllumajanduse ja maaelu krediteerimise fond, mille ülesanne oli maaettevõtjatele soodustingimustel laenu anda.
- 1997. aastal loodi laenu garanteerimiseks maaelu laenu tagamise sihtasutus. 2001. aastal ühinesid sihtasutused maaelu edendamise sihtasutuseks.

Allikas: maaelu edendamise sihtasutus

pole teada. Ühe enne 1931. aastat tehtud foto järgi võib otsustada, et siis oli maja omanikuks Nemwalz. Aastateks jäigi maja tuntuks kui Nemwalzi villa.

Pärast Teist maailmasõda hoone natsionaliseeriti ja seda hakati kasutama korterelamuna. Hiljem asutati sinna lasteaid, mis jätkas esialgu tegevust ka pärast Eesti taasiseseisvumist, kui hoone oli tagastatud endistele omanikele.

Uute omanike lasteaiale seatud renditingimused polnud linnale vastuvõetavad ning 1996. aastal jäi maja tühjaks. 2004. aastal sai see tulekahjus kannatada.

Tutvumiseks moodustasid noored elevandi

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

«Hääl on tugevaim instrument sinu kehas. Meil on vaja häält, et rääkida tõtt,» lausus noorte vahetusprojekti Mowl koordinaator Richardt Nielsen, kui lasi pühapäeva hommikul 25 noorel üksteist hääle abil Karksi-Nuia noortekeskuses juhtida.

Kuulamisharjutustes sai nii mõnigi noor tunda, et sel ajal, kui temal olid silmad kinni, juhatas kaaslane ta hääle abil päikselisse liivaranda või pahase spaateenindaja juurde või pani teda suisa kellessegi kujutletavasse armuma.

Aastatega kogutud kogemused

Pühapäeva ennelõuna kulus Eesti, Taani ja Itaalia 15–18-aastastel poistel ja tüdrukutel üksteisega tutvumiseks. Selle aja jooksul lasi Portugalist pärit tantsu töötoa juht Francisco Almeida noortel üheskoos moodustada elevandi või Titanicu.

Kaheaastase noorte vahetusprojekti Mowl Eesti-poolne koordinaator on kunagine Karksi-Nuia noortekeskuse juhataja ja praegune ettevõtja Indrek Palu, kes on noortevahetustega tegelnud juba 15 aastat. Nädal aega kestev koosviibimine on osa kaheaastasest projektist, millega mullu käisid Karksi-Nuias Leedu, Soome ja Taani noored.

Kitzbergi gümnaasiumist osalesid noortevahetuses üheksa VIII–XI klassi tüdrukut ning kõik kinnitasid avahommiku järel, et neile meeldis see väga. Tüdrukutel oli esiti keeruline koolipäevadeks osalemisluba saada, kuid nende vanemad kirjutasid avalduse, et lapsed siiski võiksid endale kultuurikogemust hankida.

Just seda rõhutas ka Francisco Almeida, kes on noortevahetusi korraldanud 13 aastat.

Richardt Nielsen rääkis, et koosviibimistel lõbutsetakse ja leitakse uusi sõpru ning nii avarduvad noorte maailm.

Indrek Palu tähendas, et need noored, kellega tema kaheksa aastat tagasi Karksi-Nuias noortevahetusi alustas, on praeguseks julged maailma avastama. «Osa neist tegutseb välismaal, teised on läinud õppima noorsootööd või tantsukunsti või aitavad vabatahtlikult noortevahetusi korraldada,» rääkis ta. «See loob neile võimalusi ja paneb elama, sest siit saavad nad kindlasti esinimisjulgust juurde.»

Õpitut näidatakse Viimsis

Seda, et noorte esinemisjulgus kasvab ja nad sõbrunevad, oli näha juba esimesel ennelõunal. Kui esiti istuti rätsepistes teineteise vastas paarides ja kuulati, mis partneril on öelda, siis veidi hiljem oli noortekeskuses tervenisti poiste ja tüdrukute jutukõminat täis. Veidi aega hiljem oli kadunud väikseimgi võõristus ning üheskoos tantsiti julgelt Francisco Almeida improviseeritud liigutuste järgi.

„Osa neist noortest tegutseb välismaal, teised on läinud õppima noorsootööd või tantsukunsti või aitavad vabatahtlikult noortevahetusi korraldada.“

INDREK PALU, noortevahetuse koordinaator

Siiski pole noortevahetus ainult koos lõbutsemine. Töötubades õpitakse Indrek Palu juhendamisel Aafrika trumme mängima, Richardt Nielsen annab edasi oma muusikalisi oskusi, Francisco Almeida tutvustab show-tantsu maailma ning eestlased näitavad, kuidas teha tsirkust. Kõike õpitut tutvustatakse kolmapäeval Viimsi koolis.

Enne seda, kui Francisco Almeida (kollases särgis) lasi tutvumismängude käigus Eesti, Itaalia ja Taani noortel ning nende juhendajatel moodustada kambaga elevandi või kujutada armastust, tantsiti ennelõunas Karksi-Nuia noortekeskuses end julgeks ja lõbusaks. SIGRID KOOREP

SIDE KOOLIMAJAS

Uus hoone pitsitab mobiililevi

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Tänapäeva uusehitistele omaselt on mobiilileviga niru seis Viljandi ühiskümnaasiumi uues majas. Klassikaline vana taskutelefon toimib seal nutifonist siiski paremini.

Kool ise ajakirjandust olukorda kajastama ei kutsunud, kuid oli lahkelt nõus kipakast levist rääkima. Direktor Ülle Luisk ütleb, et vanas koolihoones töötavad mobiiltelefonid hästi ning ka uue maja ülemisel korrusel saab hakkama. Hoopis kehvemad on lood selle alumisel korrusel, kus on fuajee, rõivistu ning õppeklasside kõrval ka teine õpetajatetuba, raamatukogu ja köök.

Sakala otsustab korraldada väikese eksperimendi. Haarames kampa neli telefoni, milles on kolme operaatori SIM-kaardid. Direktor juhatab meid fuajees pisut edasi ja trepist alla kohta, kus on tema hinnangul üks kehvema leviga koht.

Samal ajal istub lehetoimetuses reporter Kaie Mõlter, kes ükshaaval meile helistama hakkab. Tema kõned tulevad EMT võrgus olevalt nutitefonilt Samsung Galaxy S Advance, mis hoiab end enamasti 3G levis.

Edu ja nurjumine

Esimesena osaleb testis käesoleva loo autori kuus ja pool aastat vana, klassikaline nupudega mobiiltelefon Sony Ericsson K610i, mille olen määranud töötama ainult GSM-võrgus.

Väljuv kõne õnnestub esimesel katsel, samuti pole tõrkeid sissehelistamisega. Hakkamisel vesteldes ringi kõndima: liigun mõnekümne ruutmeetri ulatuses, ei astu liiga avarasse kohta, pigem hoidun seina ääres. Mina kuulen teist poolt suurepäraselt, ka toimetuses on mind hästi kuulda, kuigi vahel on vähemat hakkimist.

Otsustan kõne aktiivsena hoida vähemalt kolm minutit, kui see just enne ise ei katke. Ei katkegi. 3 minuti 26 sekundi pärast lõpetan kõne. Kolleeg toimetuses märgib hil-

Puudulikku mobiililevi Viljandi ühiskümnaasiumi fuajee lähedal uurivad (vasakult) ajakirjanikud Aivar Aotäht ja Ketlin Beljaev, õpilane Rita Puhu, ajakirjanik Margus Haav ja direktor Ülle Luisk.

2 x MARKO SAARM

jem, et hakkimine oli vaid kohatine, mida ikka aeg-ajalt ette tuleb, ja see vestlust eriti ei seganud.

Järgmisena tuleb mängu kooliõpilane Rita Puhu oma pisut rohkem kui aasta vanuse nutitefoniga Nokia Lumia 610, mis töötab EMT võrgus ja taibufonile omaselt eelistab 3G levi. Paraku ei ole võimalik selles asukohas telefonile helistada, nii peab Puhu trepist üles minema.

Kõne käes, astub ta alla tagasi ja annab telefoni mulle. Kuulen kolleegi toimetuses halvasti ja tema mind veel hüllemini. Kõne hakib tugevalt ja katkeb umbes 40 sekundi pärast. Kahjuks unustan kõne täpse pikkuse registreerimata.

Puhu ütleb, et koolimajast väljaspool pole mobiilivõrgu võimekus soovida jättnud. «Mujal on igal pool väga hea levi,» lausub ta. «Isegi Soomaal on levi olemas.»

Edasi on järg reporter Ketlin Beljaevi nupudega telefoni käes. See on Sam-

sung S 5610, soetatud tänavu kevadel. Telefon töötab Elisa võrgus, automaatselt eelistades 3G võrku GSM-ile.

Ka see telefon ei suuda meie testpunktis kõnet vastu võtta, selleks tuleb trepist üles minna. Kõne käes, astub Beljaev alla tagasi ja ulatab telefoni mulle. Jutt on hakitud mõlemal pool, eriti toimetuses. Olukord näib sama lootusetu kui eelnimetatud nutifoni puhul. Kõne katkeb 53 sekundi pärast.

Reporter Margus Haava kolm aastat vana Samsung S 5230 Star töötab Tele2 levalas ja kuigi pealtnäha klassikaline nutifon, suudab see talitada üksnes GSM-võrgus. Ka tema täpse pikkuse registreerimata.

Trepil kõne algatatud, sammuta alla ning hakkab edasi-tagasi kõndides rääkima. Ta kiidab, et kuuleb teist poolt väga hästi. Toimetuses istuv kolleeg kuuleb tedagi normaalselt, kuid siiski mõningase hakkimisega. 1 minuti 16 sekundi pärast aga telefon enam levi hoida ei suuda ja kõne lõpeb.

Toimetuses olev reporter püüab talle suisa kaksteist korda tagasi helistada, aga tulult, telefon on levist väljas. Seejärel võtab ta kõne eespool mainitud telefonile Sony Ericsson K610i

ning see õnnestub jälle esimesel katsel.

Olgu siiski lisatud, et kui piltnik püüab veidi hiljem testpaigas telefonidest pilti teha, laseb ka K610i võrgust mõne korra lahti. Nii et levi on tõesti auklik.

Kooli otsus

Direktor Ülle Luisk ütleb, et paraku on kehva levi tõttu häiritud ka suhtlus lauatelefonide vahendusel. Nimelt toimivad kooli lauatelefonide numbrid tegelikult mobiilivõrgus.

Kooli ametlikud telefonid on kõik Elisa võrgus ning selle ettevõtte spetsialistid on käinud kohapeal olukorda hindamas. Nagu direktor lausub, on levi pisut paranenud, kuid helistamine siiski häiritud.

Luisk märgib, et kool otsustas operaatorit vahetada ning probleemid lubas lahendada Elion koostöös EMT-ga. Tema kinnitusele on koolis wifi vahendusel väga hea Elioni internetilevi. Nii hakkab ka lauatelefonide kõneliiklus tööle interneti kaudu.

Direktor lisas, et tundide ajal on õpilastel mobiiltelefonid tavaliselt keelatud kasutada, kuid näiteks interaktiivse tahvliga töötamiseks läheb neil nutifoni just vaja.

«Ühiskümnaasiumi sisekord ütleb, et õpetaja määrab reeglid, mismoodi tuleb tunnis tehnoloogiliste vahenditega tegeleda,» lisab Luisk. «Kui mõni õpilane peaks tunnis telefoniga rääkima, küll me ta paika paneme.»

Operaatorid selgitavad

Elisa suhtekorraldusjuht Mariika Raiski tõdeb, et Viljandi ühiskümnaasiumi vanas hoones poleks Elisal väli- ja siseleviga väljakutseid olnud.

«Pakkusime koolile ka uuel aadressil julgelt oma teenuseid, sest valminud hoone va-

hetus läheduses on Elisal koguni kaks mobiilside tugijaama, mõlemad asuvad kõigest 500 meetri kaugusel,» räägib ta. «Selgus aga, et uue hoone ehitusmaterjalidena oli kasutatud selektiivklaasi ja raudbetooni, mis takistavad suures ulatuses raadiolainete levimist hoonesse. Seetõttu ei saanudki uues hoones kohe siselevi olla.»

Raiski nendib, et tänapäevastest materjalidest ehitatud hoonesse siselevi toomine eeldab põhjalikuma võrgu rajamist.

«See võtab aega, kuid oleme valmis sisevõrgu teatud aja jooksul välja ehitama. Sellest tulenevalt peaksime omakorda üle vaatama ka koolile välja töötama ka uued hinnamudelid,» lisab ta. «Kooli direktor on meie teada langetanud otsuse viia neli kooli mobiilinumbrit üle teise teenusepakkuja juurde. Anname koolile kindlasti teada, kui oleme hoonesse rajanud siselevivõimekuse ning koolil on põhjust taas kord teenusepakkuja üle vaadata.»

EMT avalike suhete juht Kaia Sepp tunnustab samuti, et ühiskümnaasiumi hoone on ehitatud nüüdisaegsetest ning hea soojapidavusega materjalidest, mis kahjuks neelavad tugevalt ka raadiolaineid. «Et senine teenusepakkuja sideprobleemile lahendust ei leidnud, pöördus kool EMT ja Elioni poole.»

EMT paigaldab siselevi tagamiseks koolimajja repiitri ehk siselevi võimendava seadme. EMT-ga ühte kontserni, Eesti Telekomit kuuluv Elion loob kooli lauatelefoninumbrite jaoks IP-põhise kõnesüsteemi.

«Vajalikud seadmed on koolil juba aasta tagasi soetatud, kuid ta ei saanud neid kasutada, sest vahepealne teenusepakkuja nimetatud teenust ei võimaldanud,» märgib Sepp.

Ta lisab, et kindlasti on mobiililevi tähtis nii kooli töötajatele kui kõikidele õpilastele.

Kirjeldustõlkide koolitus saab kiita

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Täna valge kepi päeval tunnustab Eesti pimedate liit Tallinnas peetaval tänuüritusel aasta teo tiitliga Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia kirjeldustõlkide ja kirjeldustõlke konsultantide koolitust.

Aasta algul aset leidnud koolitusel valmistati ette kümme tõlki ja neli kirjeldustõlke konsultanti, keda on võimalik kutsuda teatrisse, galeriisse, muuseumi või kinno, et teha üritus kättesaadavaks nägemispuudega ja lugemisvaegustega inimestele, eakatele ja neile, kes ei suuda haarata visuaalseid tervikuid.

«Koolitust valmistati ette neli aastat, kuni saime selle lõpuks käima lükata,» rääkis Viljandi kultuuriakadeemia täiendusõppe spetsialist Keiu Org. «Sellele tuli isegi rohkem inimesi, kui olime oodanud. Järelikult on vajadus suur ja praegu soovitakse isegi järelikoolitust.»

Pole teada, et varem oleks Eestis selletaolist õpet antud. Üksikud kirjeldustõlged on käinud seda õppimise raja taga.

Huvilisi oli Viljandist endast, aga ka Pärnust, Tartust ja Tallinnast ning esindatud oli mitu eluvaldkonda. «Oli filmiinimesi, töötuid, õpetajaid, lasteaiakasvatajad ja pimedate õpetajad ning raamatukogutöötajaid,» loetles Org. «Elukutseid oli seinast seina ja see oli hea, sest iga valdkonda käsitlesime ka eraldi. Me ei rääkinud teemast üldiselt, vaid kirjeldustõlkest teatris, kinos, muuseumis ja näitustel.»

Koolituse tulemusena said täispikad tõlked sellised filmid nagu «Detsemberrikuumus», «Ristumine peateega», «Leiutajateküla Lotte», «Üks mu sõber», «Kunksmoor», lennusaadam ja ajaloomuuseum ning teatrilavastus «Kontakt».

Kirjeldustõlkide koolitus tehti selleks, et tuua kultuuri juurde tagasi need, kel pole võimalik ilma selleta osa saada visuaalsest kultuurist.

Eesti pimedate liit on nägemispuudega inimeste ühingute ja nägemispuudega inimestega tegelevate ühingute ja sihtasutuste katusorganisatsioon, kuhu kuulub 16 liikmesühingut.

Keiu Org kinnitas, et Viljandis tehtud kirjeldustõlkide ja kirjeldustõlke konsultantide koolitus oli esimene omataoline Eestis.

ELMO RIIG

Vasakult: parasjagu on ilma ühegi levipulgata Tele2 GSM-võrgus töötav Samsung ja Elisa 3G-võrku eelistav Samsung, ühe pulga leiab EMT GSM-võrgus toimiv Sony Ericsson.

TEEMAD

Toimetaja MARGUS HAAV, 433 0046, margus.haav@ajaleht.ee

5731

Möödunud nädalavahetusel oli Eesti kinodes vaadatuim film Ilmar Raagi «Kertu». Se-da käis vaatamas 5731 inimest ehk suurem hulk kui Alfonso Cuaróni kassahitti «Gravitatsioon».

Laudaukse Kääksutajad pakkus muusikale lisaks kodusooje kapsa- ja porgandipirukaid ning maitsvat teed.

MARKO SAARM

MINIFESTIVAL

Pärimusmuusika soojus jahenevas sügises

VOOTELE RUUSMAA,
muusikasöber

Kesksügisene pärimusmuusika lõikuspidu pak- kus seekord kahe päeva jooksul põnevaid muu- sikaalamusi, kauaooda- tud taaskohtumisi sära- vate artistidega, uuen- duslikke kodukontserte ning Etnokulpide jaga- mise tseremooniat.

11. oktoobri öhtul täitus päri- musmuusika aida väike saal poola muusika huvilistega, sest üles astus Duo Brodow Poolast. Isa ja poja arhailine esitusviis andis ehedalt edasi poola muu- sikale eripärast rütmilist õõt- sumist. Koos viiuldaja Maarja Nuudiga esitas Duo Brodow hoogsaid masurkasid ja kra- kovjakke.

Midagi uut

Seekordsel Eesti etnomuusika auhindade ehk Etnokulpide ja- gamisel võidutses ansambel Zetod kolmes kategoorias: pa- rim ansambel, parim etnolaat («Lätsi kõrtsu») ja parim lugu («Sõda om lännü sõudõmahe»). Parima pillimängija auhind läks Silver Sepale ja parima lauliku tiitli pälvis Mari Kal- kun.

Kahest lõõtspillist ja vokaa- list koosnev koosneis Rütüt and- is nauditava kontserdi, mille

jooksul sai kuulata huvitavaid pärimusmuusikaseadeid ja nautida nende nüansirikkust. Piiride kompamine lõõtsade traditsioonilises mängustiilis ning vokaalide sulatamine sel- lesse muusikalisel pilti löid õdusa, kuid samas sügava at- mosfääri. Eriti meeldejääv oli loo «Õdak tule» seade, milles kasutati mahlakat kahehäälsust ja lõõtspilli värvikirevat harmooniat.

Gjangsta esinemise saatel keerutas publik meeleoluka õhtu jahedasse kesköösse.

Tänavune lõikuspidu pak- kus uuendusena kodukontser- te muusikute juures. Jalmar Vabarna väikeses kodus kosti- tas viiuldaja Johanna-Adele Jüssi kuulajaid peale muusika lugudega lapsepõlvest. Lõõtsa- kuningana tuntud Juhan Up- pin andis intiimse kontserdi Maarja Nuudi kodus. Ta solee- ris nii kandlel kui lõõtsal ning esitas Karl Kikka kuulsaks mängitud palu.

Laudaukse Kääksutajad pakkus külalistele kodusooje kapsa- ja porgandipirukaid ning maitsvat teed. Selle kõrva- le võis publik kuulata nii vanu laule kui äsja ilmunud plaadi materjali. Rohelise Maja kodu- kohvik sai esinemispaigaks Svajata Vatrast tuntud Ruslan Trochynskyile.

Polkaga Balkanile

Samuti leidis lõikuspeol aset kolmest neiust koosneva viiu- litrio Midrid plaadi «Meeste

Rohelise Maja kodukohvik sai esinemispaigaks Svajata Vatrast tuntud Ruslan Trochynskyile ja Madis Pildile.

PATRIK TAMM

kutse» esitluskontsert. Publik võttis noored muusikud soojalt vastu ning tänas neid iga loo lõ- pus südamest.

Midride kontserdil astus üles ka kaks aastat tagasi võim- sa kontserdi andud trio Violons Barbares ning koos temaga tu- li uuemas kuues esitusele plaadi nimilugu «Meeste kutse».

Viiuldaja Eeva Talsi diplo- mikontsert «Polka, polka, pol- ka!» andis ülevaate tema kahe aasta tööst polkade uurimisel. Meeleolu oli kaasakiskuv ning publiku seas leidis palju tant- sijaid, kes meeleldi polkat vih- tusid. Koos Soomest pärit viiu- daja Esko Järveläga esitati uusloominguline polkade po- purrii «Pügala», milles leidis palju vimkasid ja põnevaid la- hendusi. Samuti esines Eeva

Talsi oma diplomikontserdil Torupilli Jussi Trios (Karoliina Kreintal — viiul, Cätlin Mägi — torupill ja parmupill).

Energiast pakatava kont- serdielamuse pakkus aasta ta- gasi Viljandi pärimusmuusika festivalil esinenud Mongoolia- Bulgaaria-Prantsusmaa trio Violons Barbares. Eri rahvaste instrumentide segu, balkani meloodiad, pöörased rütmid ja kõrilaul vallandasid võimsa muusikalise väe, mida oli va- bastav tajuda.

Lõikuspidu näitas taas, et pärimusmuusika kinnitab meie muusikas üha rohkem kanda. Kahepäevase program- mi mitmekesisus võimaldas iga pärimusmuusikahuvilisel leida üha jahenevas sügises endale meelepärast kontserdi.

ARVUSTUS

Iks vaatas igrekit

P aarkümmend aastat tagasi väitis üks kir- janik, et mina olen osa X-generatsioonist. Nüüd on käes uus sajand ja peale on kasvanud järg- mine põlvkond noori ehk Y-generatsioon. Mured on aga samad. Kuidas? Mil- leks? Miks?

Vahet pole, kas X või Y — noor tunneb ikka, et vana pole õige, aga lahendust, kuidas teha uut, ei ole. Sama on taiba- nud viis Ugala noort, kes on selle mure valanud lavastusse «Y-generatsioon».

«Vana on jama ja vanad on pahad. Vanad ei viitsi, laske meil teha!» on noorte esmane hüüe. Aga kui teha, siis mida? Kas noortel on pakkuda midagi uut või on eesmärk pelgalt revolutsioon? Kes Ugalasse etendust vaatama läheb, saab ehk vastuse.

Kui poliitikute pakutav on jama, kas siis piisab jama ma- terdamisest või tuleb ise pakkuda midagi paremat? Kas noo- red peavad tegema teistmoodi kui (nende) vanemad? Kas üldse on võimalik leida mi- dagi paremat?

«Jääge Eestisse, jääge Vil- jandisse!» kõlab noorte teine hüüe. Mina olen jäänud. Olen siin elanud juba ligi 40 aas- tat. Aga kas ainult jäämisest ja Viljandi armastamisest on abi?

A vastasin end etendu- se lõpul mõtlemast: kas minust on Viljan- dile ka kasu? Olen irisenud ja vingunud. Kiitnud ja soovi- tanud. Juhtinud tähelepanu. Aga kas ma olen midagi ära teinud? Mõistsin, et siiski olen, aga alati võiks teha roh- kem. Olgu ma siis X või Y.

Neile, kes otsivad teatrist midagi, millel on algus ja lõpp ning seal vahel ilus lugu ehk narratiiv, «Y-generat- sioon» ei sobi. See pole küll revolutsioon, kuid tavalavas- tusest rohkem sarnaneb see ajalehe arvamusooga. «Y-ge- neratsioon» on kui viis arva- musartiklit, mis omavahel põimuvad ja põrkuvad. Sealt võib välja tulla tõde, kuid sel- le peab leidma vaataja ise.

«Y-generatsioonis» on sä- ra ja geniaalsust, pisut loperdamist ja segasust, natuke auk- likke kohti ja absurdi. Hetki, mis ühele meeldivad väga-vä- ga, aga teisele kohe mitte sugugi. Selles on midagi nostalgi- list, rahulikku ja kaduvat ning samas midagi elavat ja uuen- dusi ihkavat. Selles on määratult potentsiaali. Ja kui veidi mõelda, siis selgubki, et «Y-generatsioon» on täpselt nagu Viljandi.

PS Lavastus ei ole stroboefektide tõttu soovitatav epilep- siahaigetele ning mõningate repliikide tõttu Viljandi linna- juhtidele.

MARKO SUURMÄGI

Sakala
433 0042

LAVASTUS

«Y-generatsioon»

• Esietendus

28. septembril
Ugala väikeses
saalis.

• **Lavastaja**
Adeele Sepp.

• **Dramaturg**
Mehis Pihla
(külalisena).

• **Kunstnik**
Kristjan Suits
(külalisena).

• **Osades Marika**
Palm, Klaudia
Tiitsmaa, Rait
Õunapuu,
Kristian Põldma,
Vallo Kirs.

Rait Õunapuu, Marika Palm ja Vallo Kirs otsivad vastuseid küsimu- sele, kuidas olla eestlane.

JANIKA LEIUR

SAAK

Polli õunad teevad Poola omadele silmad ette

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Soe ja kuiv sügis võimaldas Polli aiandusuringute keskusel õunad hoidlasse koguda juba septembri lõpuks ning saagi suuruseks kujunes 7080 tonni.

Keskuse juhataja kohusetäitja teadur Kersti Kahu nentis, et kui enamikus Kesk- ja Lõuna-Eesti aedades on õunasaak olnud väga hea, siis Pollis jäi see alla keskmise. «Meie keskuse põhieesmärk ei olegi aga suurt saaki saada, vaid eri sorte uurida ja katsetada,» rõhutas ta.

Õunamahl ja maiustused

Kahu sõnul on Pollis kollektsoon- ja seemikute aiad, kust tulevad uued sordikandidaadid, ning need ei kannu nii hästi kui spetsiaalselt tootmiseks rajatud. Tänavu oli saak mõnes aias suurepärase, mõnes aga mannetu. See-eest moodustasid rohkem kui poole saagist korralikud, esimese klassi õunad.

Suvi- ja sügisõunu on Kersti Kahu ütlemist mööda juba

üksjagu ka müüdud. Enamik on hoidlas, kus on ideaalsed säilitamistingimused: on võimalik hoida madalat temperatuuri ja gaasilist keskkonda. Talisorte saab tänu sellele realiseerida tõenäoliselt veel veebruarikuuski.

Kehvema kvaliteediga väiksemad õunad tehakse Polli tootarenduskeskuses mahlaks ning mitmesugusteks maiustusteks. «Suures koguses müüme õunu kahele hulgi laole, kes need omakorda kaubanduskettidesse edasi paiskavad,» märkis Kersti Kahu.

Sellest aastast võib Polli õunu ja mahla leida ka aianduskeskusest Hortes, kes juba kuu aega müüb neid koos aiandusliiduga väljatöötatud kodumaisus- ja kvaliteedimärgi «Eestis kasvatatud» all. «Eesmärgiks on Eesti tooteid paremini välja reklaamida, et linnainimene neid märkaks ja osta teaks,» selgitas Kahu.

Oma kaupa uuendab Polli Horteses nädala-poolteise järele.

Põhja pool saak ikaldus

Kersti Kahu tõdes, et Lõuna-Eesti õunad on Tallinnas tänavu hinnas, sest Põhja-Eestis jäi saak kasinaks ja mõnigi kodu-

aed suisa tühjaks. Pollis oli tänu kuivale ilmale vähe ka õunapuu-kärntõbe, mis tihti peale kõvasti aedu kimbutab ja vilju rikub.

«Mahekatsetes pritsisime puid mahepreparaatidega vaid kaks korda, sellest hoolimata piirdus nakatunud õunte määr sordist olenevalt 10–20 protsendiga. Mahedalt kasvatades on see väga hea tulemus,» rõõmustas teadur.

Eestist tervikuna kõneldes tõi Kersti Kahu kuiva aasta trumbina välja selle, et kui mullu leiti esimest korda mitu viljapuu-bakterpõletiku kollet ja hulk istandusi tuli hävitada, siis tänavu ühtki nakatunud aeda ei täheldatud.

Polli aedades esines tänavu kahjustajatest ainult veidi teise põlvkonna õunamähkurit nooremate aedade hilisematel sortidel, mida sai vähem pritsitud.

Poola omadest tervislikumad

Praegu on Polli hoidla tulvil isuäratava välimusega eri sorti õunu. Kersti Kahu ütlemist mööda on need kõik väga head ja tervislikud. «Lõunapoolsetest riikidest sissetoodavate õuntega võrreldes on neid kindlasti märksa vähem pritsitud ja et meie kliimas on kah-

justajaid vähem, ei ole meil ka kasutatavate preparaatide hulk nii suur. Meie õuntes on taimkaitsevahendite jääkide sisaldus lubatust enamasti tublisti väiksem.»

Kahu soovitas igal juhul eelistada eestimaiseid õunu, sest sinne kasvataja vastutab oma kauba eest. Teiseks ei tule näiteks Poolast tihti esmaklassilisi, vaid teise sordi õunu. Need on kas väga suured või sorteerimata viljad, mis koduselt turult üle jäävad.

«Seda, et sealsed õunad üldse ei kõlbaks, ma muidugi ei ütle,» lisas Kahu.

Kodumaist kraami napib

Paraku ei jagu Eesti õunu meie poodidesse kuigi palju. Statistika kohaselt on Eesti kaubanduses müüdavatest marjadest ja puuviljadest kodumaiseid pelgalt 10–15 protsenti.

Kersti Kahu sõnusi on põllumajandusministeerium teinud kodumaiste marjade ja puuviljade osatähtsuse suurendamiseks tõhusat eeltööd. Praegu koostatakse aastateks 2014–2020 aianduse arengukava, kuhu saab kirja hulk meetmeid ja toetusi, mis aitaksid Eestis puuvilja- ja marjakasvatust teiste liikmesriikide oma-

Tänavusest aastast müüakse Polli õunu kodumaisus- ja kvaliteedimärgi «Eestis kasvatatud» all.

ga võrreldavale tasemele viia. Muu hulgas hõlmab see turustamist, mis Eesti väiksuse tõttu on keerulisevõitu.

Õnneks on Eestis viimastel aastatel hulk tootmisaedu rajatud. Istutatud on nii õuna- ja pirnipuid kui sõstrapõõsaid. Suuri istikutellimusi on täitnud ka Polli keskus.

«Viimase aja märksõna on «eristumine» ja istikuid maha

pannes mõeldakse väga täpselt lõpptoodangule. Näiteks on osa aedu rajatud üksnes spetsiaalsete sortidega, millest saaks hiljem siidrit valmistada. Mõnesse aeda istutatakse aga just niisugused pirnid, millest tahetakse hiljem teha glögisid ja smuutisid.»

Töö oli kiire ja korralik

Tänavuse saagikoristuse kohta ütles Kersti Kahu, et koos traktoristidega oli rakkes viis-kuus keskuse töötajat. Tõhus abi tuli sihtasutuselt Innove: 20-le projektis «Osav mull on aia kuningas» osalejale oli õunakorjamine üks praktikaosa. Kaks nädalat oli abis ka neli mullu samas projektis kaasateinud naist ning aeg-ajalt veel mõni Seedri puukooli töötaja.

Ilm oli ilus ning töö kiire ja korralik. Vilju asuti noppima augusti viimastel päevadel ja viimased said hoidlasse septembri lõpul.

Kõige rohkem kasvab Polli keskuse aedades «Talvenaudingut», mille saak oli nagu enamasti ikka väga hea. Samuti on populaarsed «Koit», «Lembitu», «Alesja», «Krista», «Liivika» ja Leedu päritolu «Auksis».

Eestis üldiselt on Kersti Kahu sõnul «Auksise» kõrval populaarne «Zarja Alatau» ja endiselt on hinnas «Krügeri tuviõun».

Uuematest Polli sortidest soovitas Kahu esimese hooga «Kristat», «Katret» ja «Liivikat». Eraldi kiitis ta «Liivikat», mis meenutab maitseelt «Kuldrenetti», ent mille vili on suurem, atraktiivsem ja säilib märksa kauem. Vanematest sortidest on Kahu kogemust mööda endiselt hinnas «Tiina».

Lõpetuseks toonitas Kersti Kahu, et aiapidajad oma õunapuid kindlasti veel kastaksid, sest nii suvi kui sügis on olnud kuivad ja see võib eriti just noorematele ja väiksema juurestikuga puudele ohtu tähendada. «Kui vihma jääbki napiks, võib lumeta suur külm olla aedadele katastroofiline.»

Eesti maaülikooli Polli aiandusuringute keskuse teadur Kersti Kahu on tänavuste õuntega väga rahul.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

TEATER

Viljandi Ugalas saab täna kell 19 vaadata etendust «Y-generatsioon» (välja müüdnud). Vaksali tänav 7, Viljandi.

Teatrihoovis saab 18. oktoobril kell 19 vaadata Paistu näitetrupi etendust «Kuni surm meid lahutab». Pääse 4 €. Jakobsoni tänav 18, Viljandi.

KINO

Sakala keskuses linastub täna kell 19 film «Artist» (USA 2011). Tallinna tänav 5, Viljandi.

Männimäe salongkinos näeb täna kell 18 eesti dokumentaalfilmi «Veregrupp» ja kell 20 dokumentaalfilmi «Kust tuleb tolm ja kuhu kaob raha». Lisainfo veebist www.mannimaja.ee, Riia mnt 52d, Viljandi.

KONTSERT

Karksi valla kultuurikeskuses on 18. oktoobril kell 19 ansambli Tuulepuu plaadiesitluskontsert. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Sakala keskuses leiab 19. oktoobril kell 19 aset Maarja-Liis Ilusa kontsert «Taas kui kohtume». Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses on 20. oktoobril kell 12 Eesti meestelaulu seltsi Kalevi poiste-koori kontsert. Üritus on tasuta. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

ÜRITUSED

Viljandi linnaraamatukogu laste-osakonnas saab täna kell 18 kokku väikeste sõprade meisterdamisklubi. Oodatud on lapsed koos vanematega. Tallinna tänav 11/1, Viljandi.

Viljandi vaba waldorfskooli esimese korruse saalis on täna kell 18 Ingvar Villido loeng «Kust leida julgust oma elu muutmiseks? Piiridest väljumine. Kuidas toime tulla tegevustega? Mis on mittetegemine tegevustes? Kas on võimalik efektiivselt planeerida elu?» Hind 7 €. Lisainfo telefonil 521 4347. Lutsu tänav 3.

Eesti genealoogia seltsi ja Viljandi muuseumi sõprade seltsi esimene sügisene kohtumine on kavas täna kell 16 Viljandi muuseumi lugemissaalis. Valdur Mikita räägib Viljandimaa mehest Johan Lagosest ja Kalevi-pojast, Olav Renno käib Gustav Max Schmidt radadel Saksamaal. Samuti tutvustatakse Sakala Kalendrit 2014 ja arutletakse selle teemadel. Johan Laidoneri plats 10, Viljandi.

Täiskasvanud õppija nädalal leiavad Viljandi linnaraamatukogus kahel päeval aset tasuta arvutikoolitused. Algajatele koolitus on täna raamatukogu internetipunkti, kuhu oodatakse huvilisi arvutiga esmatutvusele või värskendama ununenud teadmisi. Homme tutvustatakse ID-kaardi kasutamise võimalusi elektroonilises keskkonnas. Osalejatel palutakse kaasa võtta ID-kaart koos PIN-koodidega. Koolitused algavad kell 17 ja kestavad tund aega. Osalemiseks tuleb end kirja panna, kuna kohtade arv on piiratud. Lisainfo raamatukogu infoletist esimeselt korrusest või telefonil 433 8660. Tallinna tänav 11/1, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses on 17. oktoobril kell 19 hõimupäev. Esinejad Mari- ja Mulgi-maalt. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kohvikus Fellin on 17. oktoobril kell 19 külalisteks Viivi Luik ja Sandra Sillamaa. Sissepääs on prii. Info ja broneerimine telefonil 435 9795 või e-posti teel info@kohvikfellin.ee. Kauba tänav 11 / Tasuja plats 1, Viljandi.

Täna linastub Sakala keskuses Hollywoodi tummfilmiajastu loojangus pajatav lugu «Artist». Sisaldades korraka nii komöödia, romantilise filmi kui ka melodraama elemente, on «Artist» ise ehe näide žanrist, mida ta ülistab: mustvalge tummfilm, mis sõltub oma ainulaadse sarmi edasiandmisel piltidest, näitlejatest ja muusikast.

KAADER FILMIST

NÄITUSED

Viljandi linnagaleriis raamatukogu kolmandal korrusel saab vaadata Viljandi gümnaasiumi õpilastööde näitust. Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Karksi valla kultuurikeskuse teise korruse fuajees on oktoobri lõpuni näitus «Potatoprint». Siinises saalis 31. oktoobrini Helder Lassi värvilised joonistused «Teetähised». **Esimese korruse fuajees** saab 14.—20. oktoobri ni vaadata fotonäitust «Idamari naine ja tema maailm». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kondase keskuses on 24. oktoobrini Villu Plingi ja Silja Saarepuu videonäitus «Tagalased», 27. oktoobrini Peeter Lauritsa fotonäitus «Taevaatlant», 10. no-

vembrini Jasper Zoova isikunäitus «Jaamad ja loomad», 1. detsembrini Seaküla Simsoni skulptuurinäitus «Paugutaja Seakülalast». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Mulgi Ukuvaka ruumes on oktoobri lõpuni pärandkultuuri aastale pühendatud näitus «Oh aegu ammuseid». Avatud tööpäeviti kella 11—17. Kooli tänav 2, Abja-Paluoja.

Abja kultuurimaja esimese korruse fuajees on 10. novembrini Kuulo Vahteri graafikanäitus. Pärnu mnt.28, Abja-Paluoja. Tel 436 1055

Sakala keskuse jalutussaalis näeb 1. novembrini Maie Kaasi-

ku fotonäitust «Ajast ja arust». Tallinna tänav 5, Viljandi.

Suure-Jaani külalistemajas on 30. novembrini Vilja Prometi meremaalide näitus «Merele truud». Ilmatari tänav 3-a. Tel 551 5932.

Viljandi maavalitsuses näeb Margot Laidonäri loodusfotosid. Vabaduse plats 2. Tel 433 0400.

Viljandi muuseumis on näitus kirikusümbolitest «Igaviku märgid — sümbolitesse talletatud tarkus». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

NIMEPÄEV

Täna nimepäevalised on Sirje, Sirja ja Siret.

Tervist edendavad koolid õppisid ja seiklesid koos

MOONIKA PÄRNA, sügiskooli korraldaja

10. oktoobril oli kaheksas Viljandimaa tervist edendavate koolide õpilaste sügiskool. Selle korraldas Jakobsoni kool.

Õpilased said kuulata tervise arengu instituudi eksperdi Tagli Pitsi loengut tervislikust toitumisest. Pärast loengut jaotati õpilased ja juhendajad rühmadesse ning algas fotoseiklus. Mõõda terviserada kesklinna poole jalutades tuli gruppidel leida fotol olev objekt ja teha märksõnast lähtuv ühispilt. Näiteks viimases punktis oli teema «Lai nääratuse pilt».

Edasi viis tee Päikesekilju perekeskusesse, kus lahete perenaiste juhendamisel said õpilased valmistada tervislikke võileibu ja hiljem neid ka degusteerida.

Sügiskoolis õpetati valmistama tervislikke võileibu.

ERAKOGU

Viljandimaal on seitse tervist edendavat kooli: Viiratsi kool, Tääksi põhikool, Võhma ja Suure-Jaani gümnaasium, Jakobsoni, Paalalinna ja Keslinna kool. Kõigis neis pööra-

takse erilist tähelepanu terviseadlike käitumise kujundamisele. Lisaks koolisestele ettevõtmistele on igal aastal kavas üritused, millel osalevad kõikide koolide esindused.

Kui Sulle läheb korda, mis toimub Sinu kodukandis, siis loe

SAKALAT

Registreeri ennast digilehe kasutajaks ja igal esmaspäeval kuni novembri lõpuni loosime kõigi viimasel kuul digilehte lugenute vahel välja

5 SAKALA KVALITEETSET POEKOTTI

Võitjatega võetakse e-posti teel ühendust!

www.sakala.ajaleht.ee

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

0:4

Viljandi jalgpalliklubi Tulevik esindusmeeskond pidi pühapäeval Kiviõlis peetud esiliigakohtumises vastu võtma 0:4 kaotuse turniiritabeli viimasel real paiknevalt FC Irbiselt.

Laura Nurmsalu kohtub avaringis Costa Rica eakaaslasega.

Hiinas algab duell-laskmine

Juunioride klassi kuuluv Laura Nurmsalu alustas pühapäeval Hiinas noorte vibulaskmise maailmameistrivõistluste kvalifikatsiooni tulemusena 1228 silma, mis andis talle täna hommikul algava duell-laskmise avavooru vastaseks Clorian Bermudezi Costa Ricalt.

Kvalifikatsioonivõistlusel sai tulemuse kirja 74 naisjuuniori. Laura Nurmsalu lõpetas selle 52. kohaga ning tema homme vastane on 1185-silma tulemusena üheksa kohta tagapool.

Kolmest maailmameistrivõistlustel kaastegevast Eesti naisjuuniorist sai kvalifikatsioonis parima tulemuse, 1268 silma, Reena Pärnat. Eelvõistluse 33. koht annab olümpiamängude kogemusega eestlannale duell-laskmises otsepaigutuse teise ringi.

Kolmanda eestlannana võistlust alustanud Helena Saks kogus kvalifikatsioonis 1122 silma ning lõpetas 73. kohaga. (Sakala)

Käsipallurid jõudsid korralikku eduseisu

Esmaspäeval Harjumaal peetud Eesti käsipalli karikavõistluste veerandfinaali avamängus sai Viljandi HC 35:24 võidu ViaCon/Kehra üle.

Eesti meistrivõistlustel esiliiga paremiku kuuluva ViaCon/Kehra ja Viljandi HC esimese vastasseisu avapool-aeg lõppes küllaliste kolmevõravalises eduseisu. Mängu lõpuks selgus, et viljandlased lähevad homme peetavale kordukohtumisele 11-võravalise eduga.

Eesti karikavõistlustel selgub võitja kahe mängu tulemuste liitmisel. Teist korda on samad vastased väljakul homme kell 20 Viljandi spordihooles.

Eesti karikavõistlustel osaleb tänavu kaheksa meeskonda ning ülejäänud kolmes veerandfinaalpaaris kohtuvad meistrisarja klubid: HC Kehra / Horizon Pulp&Paper mängib SK Aruküla, HC Viimsi / Tööriistamarket Värskas Originaaliga ning Põlva Serviti SK Tappaga. (Sakala)

SÕUDMINE

Emajõe karge vesi jahutas hooaja kirgi

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Sõudjate ja nende telgitaguste jõudude hooaeg möödus nagu elektrimontööri argipäev: see oli täis pinget, sartsu ja takistusi. Laupäeval tõmbasid nad juhtme seinast.

Hooaja lõpetasid tänavu rahvusvahelistel regattidel ja tiitlivõistlustel ühest äärmusest teise hüppavaid emotsioone pakunud sõudjad traditsiooniliselt Emajõel.

Ülikoolilinna regatid lõpetavad aasta

Laupäeval peetud kaheksapaatide sügisregatil oli stardis 11 meeste võistkonda ning nagu mitmel eelmisel aastal, läks võidutrofee kahe klubi liikmetest moodustatud oktile: Viljandi sõudeklubi ja Pärnu sõudekeskuse Kalev paatkond tuli võitjaks Pärnu sõudeklubi ees. Viljandlastest istusid võidukas paadis Kaspar Taimsoo ja Kaur Kuslap.

Viljandi noorte meeste kaheksapaat koosseisus Marko Pedak, Maarek Laos, Taavet Kutsar, Patrick Joan Thomson, Mikael Hytönen, Asso Kivilaan, Marek Meesaar, Markus Toom ja roolis Kermo Randmäe saavutas tubli neljanda koha.

Naiskondi oli stardis kaheksa. Viljandi neidud Krete Koovit, Erli Mat, Károlyn Mäesaar, Eve Oviir, Karin Neerot, Eelika Naarits, Mari Vaiksaar, Natalija Garankina ja roolis Kermo Randmäe tulid viiendaks.

Nädala jagu varem leidis Emajõel aset väikeste paatide regatt, mille kavas oli 5600 ja 2000 meetri distants. Nende tulemused liideti ning koostati eraldi üheste ja kaheste aluste koondarvestus.

Meeste roolijata kahepaatidel startinutest võtsid võidu Viljandi noortetreener Raimo Pull ja tema endine paarimees, Pärnu sõudeklubi treener Elar Jaakson. Samas arvestuses olid Viljandi noored Rain Laidma ja Mikael Hytönen teised.

Parimate seas neli viljandlast

Ühepaadiga võistles 43 meest ning Kaspar Taimsoo tuli Tõnu Endreksoni järel teiseks. Marko Pedak tegi väga ilusa sõidu ja lõpetas üheksandana. Asso Kivilaan sai 21. koha.

Meeldiva üllatuse valmis-

Krete Kooviti (esiplaanil) ja Erli Mati hooaeg ei kulgenud küll päris plaanipäraselt, ent võistlused neil õnnestusid. Selle kinnituseks on nad nimetatud aasta parimate sõudjate hulka. Pilt on tehtud Peterburis peetud Baltimaade karikavõistlustel, kus nad võitsid kahepaadil 500 meetri sõidu.

ERAKOGU

tas Erli Mat, kes naiste ühepaadil kaotas vaid Kaisa Pajusalule. Károlyn Mäesaar oli 21 naise seas kokkuvõttes 13.

Üldiselt oli meil edukas, ent samas keeruline ja palju närvipinget pakunud hooaeg.

RUTH VAAR,
treener

Treener Ruth Vaar nentis, et nüüd saavad sõudjad mõne nädala hinge tõmmata, et õige pea teha algust uue treeningutsükliga. Viljandlaste juhendajad ja nende abilised jäävad sedapuhku aga jõudehetkest ilma, sest neil tuleb korraldada nii 23. novembril peetav Eesti sisesõudmissarja avavõistlus kui ka sõudeliidu aasta lõpu üritus.

«Võtsime lõpuürituse en-

da kanda, sest mitte kunagi varem pole aasta parimate seas olnud nii palju meie sportlasi: tervelt neli,» kõneles Vaar.

Eesti sõudeliidu juhatuse valitud paremiku sekka kuuluvad meeste kategoorias maailmameistrivõistlustel viiendaks tulnud neljapaat, milles viljandlastest tegid kaasa Kaspar Taimsoo ja Kaur Kuslap, ning neidude arvestuses paarisaruline neljapaat, mis võitis Balti matši ja lõpetas noorte maailmameistrivõistlused 13. kohaga ning kuhu Ruth Vaari õpilastest kuulusid Krete Koovit ja Erli Mat.

«Üldiselt oli meil edukas, ent samas keeruline ja palju närvipinget pakunud hooaeg,» tõdes Ruth Vaar.

Varakevadel tekitas paatkondade komplekteerimisel omajagu peavalu senistest tunduvalt erinev rahvusvaheline võistluskalender: «See segadus laheneb meile soodsalt: mõlemad koondise mehed pääsesid eliitpaati,» meenutas Vaar. Küll aga tuli tal korigeerida talvist ettevalmistusperioodi ning Krete Kooviti ja Erli Mati suvisihte.

«Krete jalamurd ja sellele järgnenud löikus löi esialgsed plaanid uppi ning jättis meid päris pikalt teadmatusse. Kokkuvõttes osutus neidude hooaeg aga ikkagi edukaks.»

Omamoodi üleminekuaasta

Pinnimise peale tunnistas optimistina tuntud Ruth Vaar hooajale tagasi vaadates, et sellele lisas mõru mekki mõni eriti napp Eesti meistrivõistluste medalist ilmajäämine. «Kui aga kogu võimete pagasi peab koondama ühe päeva paarile sooritusele, tuleb selliseid asju ikka ette,» leidis ta.

Treener sõnul oli Viljandi spordikooli sõudjatel tänavu nii-öelda üleminekuaasta ning suure tõenäosusega hakkavad nad kui mitte tuleval, siis ületuleval hooajal üha valjemini koondise uksele koputama ja aina ägedamalt kõrgemas seltskonnas kaasa rääkima. «Järeldasv on meil tublisti peale tulemas ja suured sõudmisklubid on sunnitud meiega igal hooajal arvestama,» lausus ta.

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvekülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektoir Kadri Soon,
Tea Raidsalu 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektoir Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti
kella 9–17, lõuna kella 13–13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007
Tartu. Postiaadress Rüütli t 14,
80010 Pärnu.
Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab
endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse
üle pangakontole üks kord kuus
järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud
artiklid ja fotod on autoriõigusega
kaitstud teosed, mille reprodutseerimine,
levitamine ning edastamine
mis tahes kujul on ilma AS-i
Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8778

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta
võite pöörduda pressiohkugusse,
pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Esmaspäeval ei sündinud Viljandis ühte-gi last.

135 AASTA EEST Sakala, 14. X 1878

Lätlase esimene mure on, et tal ilusad, toredad riided seljas, walge maniski kaelas, uur ketiga (wahel ka paljas kett) taskus ja wiks saapad jalas on; niisama kannawad ka naisterahwad kõik suuremalt jaolt poest ostetud riideid, mis üleüldse palju raha maksawad. Siis ehitawad nad omad elutoad kenaste, tekid põrandule, suured peeglid seina peale, toredad mööblid tuppä, ilusad wärwitud aknad ja akna luugid majadele ette, lille peenrad aknate alla jne.

OÜ SIIMALS

Jakobsoni tn 11, Leola ärikeskuse hoone hoovis
E-R kl 8-17, L kl 8-14, tel 433 4328

STIHL®
MOOTORSAAGIDE
sügis-
pakkumine:

MS170D **179 €** 199 €
MS251 **499 €** 549 €
MS261 **599 €** 699 €

LEHEPUHURID alates 199 €
MURUNIIDUKID SOODSA HINNAGA!

Kauplus SIIMALS on kaubamärkide
STIHL, VIKING ja LOGOSOL ainuesindaja Viljandis!

SILVETEK OÜ

Tel 518 6855, 5343 2882,
e-postiaadress silvete@hot.ee.

UUDIS!

Veoautode varuosade müük koostöös
Skuba Eesti OÜ-ga. Volvo, Scania, MB, MAN-i,
DAF-i varuosad kohapeal ja tellimisel.
Kauplus avatud tööpäevadel kl 8-17,
töövälisel ajal kokkuleppel.

Skuba

Tel 435 4555, 518 8511.

Hüdrotöstukite Hiab ja Loglift varuosad
otse tootjalt. Hüdrotöstukite Hiab ja Loglift
müük, hooldus, remont.

LOGLIFT **HIAB**

Tel 435 4552, 510 5131.

Alucari pealisehitused metsaveoautodele.
Metsahaagised Briab ja Närko.

ALUCAR **BRIAB** **NÄRKO**

Tel 435 4556, 503 0959.

AS VILVO AUTO, Oja tee 5-b, 71017 Viljandi

EESTI METSANDUSETTEVÖTE AASTAST 2001
EESTI METSNIK
Metsameister üle Eesti

- Metsamaa, kasvava metsa ja metsamaterjali ost
- Metsaomanike nõustamine
- Raietööd ja transport

TEIE METSAMEISTER *Eesti Metsnik*
info@eestimetsnik.ee tel 50 700 45 www.eestimetsnik.ee

HEA METSAOMANIK!

OSTAME

KUUSEPALKE
PÄRNU SADAMAS ja
KUNDA SADAMAS.
Diameeter alates 12 cm.

Lauri Uibopuu,
tel 503 2050
lauri@artiston.ee

www.sakala.ajaleht.ee

Sakala
sinu taskus!

Igal ajal
igas kohas ...

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Uus maja sõbralikus elurajoonis
Sinialliku külas Sooni teel.
Hind: 99 000 €
Kruut 3212 m², üldp 117,9 m², 4 tuba,
2 korrust, terrass, aiamaja.
Li Otsing: 526 3317

Elamukrundid Peetrimõisa külas.
Krundi hind: 12 500 €
Õõbiku t 2 (1270 m²), Õõbiku t 4 (1267 m²),
Õõbiku t 6 (1266 m²). Olemas elektriliitu-
mine, vesi võimalik tuua naaberkrundilt.
Li Otsing: 526 3317

Oma aiaga mõnus väikelinna
kodu Võhmas. Hind 67 000 €
Kruut 1200 m², üldp 107 m², 3 tuba,
kõök, WC, vannituba, rõdu, ahiküte,
kõrvalhoones saun kaminaga, kuur.
Li Otsing: 526 3317

Müüa 3-toaline päikeseküllane
ja soe korter Viiratsi keskus.
Hind 18 500 €
Üldp 56,2 m², 3 tuba, II korrus, pakettaknad,
läbi maja planeering, puu- ja gaaspliid.
Ruth Karma: 5567 7491

Üürile anda äripind Männimäel.
Üür: 200 €/kuu
Üldp 78 m², I korrus, 2 sissepääsu,
aknad tänava poole, teenindussaal,
sanitaarruum, seifiruum.
Ruth Karma: 5567 7491

MALLE ALLESE

Maakler

520 5544

Meid kliendid soovivad

UUS HIND:
120 000 €

Kinnistu Viljandi südalinnas
Tartu tänaval.
Hind: 130 000 €
Kruut 2237 m², 4 maja, ärimaa,
kehtiv detailplaneering.
Ruth Karma: 5567 7491

Eri lahendusega avar korter
Viiratsi Sõpruse tänaval.
Hind: 23 000 €
Üldp 68,8 m², 3 tuba, II korrus, rõdu,
garderoob, sahv, kelder, omaette
trepimade.
Malle Allese: 520 5544

Hästi hoitud kodu Abja-Paluoja
Kaare tänaval. Hind: 27 000 €
Kruut 1200 m², üldp 163 m², 5 tuba,
vannituba, saun, garaaz, uus keskkütte-
katel, tsentraalne vesi, kõrvalhoone, aed.
Malle Allese: 520 5544

Ärihoone Raua tänaval.
Hind: 460 000 €
Kinnistu 8309 m², üldp 3930 m²,
3 korrust ja keldrikorrus, lokaalne küte,
elektri peakaitse 200A.
Malle Allese: 520 5544

UUS MAA VILJANDI BÜROO

LOSSI 22, III KORRUS, VILJANDI
+372 435 1361
VILJANDI@UUSMAA.EE

Autoekspert on Eesti juhtivaid ja vanimaid autokaupluste ja teeninduste kette.
Esindatud oleme ka Skandinaavias ja teistes Balti riikides. Nii suureks ei saa kasvada, kui ettevõtteil
pole pakkuda midagi erilist. Midagi, mis annab klientidele põhjuse ikka ja jälle tagasi tulla ja
pakutavaid tooteid ja teenuseid oma sõpradele soovitada.

Otsime oma professionaalsete töövahendite ja kogenud meistritega töökodadesse üle Eesti

AUTOREMONDILUKKSEPPASID JA AUTOELEKTRIKUID

Töökodades pakume sõidu- ja pakiautodele järgmiste teenuseid:

- Sõidukite korraline hooldus ja remont
- Sildade reguleerimine
- Diagnostika
- Lisaseadmete paigaldus
- Eelsoojendite Webasto ja Defa WU paigaldus ja remont
- Konditsioneeride täitmine ja remont

Sinult ootame: teadmisi ja kogemusi autoremondilukksepa töös osas, tehnilist
taipu ja korrektsust, B-kategooria juhilube ning suur huvi autode vastu. Teadmiste
täiendamise ning uute oskuste omandamise jaoks tuleb kasuks saksa-, inglise ja/või
soome keelse erialasõnavara tundmine.

Omalt poolt pakume: autoproffide töövahendeid ja kaasaegset töökeskkonda,
võimalust teenida korralikku palka kuni 1700 eurot, võimalust täiendada erialaseid
teadmisi erinevate oma ala spetsialistide juhendamisel.

Kui ülaltoodu on just see,
mida igapäevaselt teha soovid,
saada oma CV aadressile

personal@autoekspert.ee

www.autoekspert.ee
autoekspert

AUTOEKSPERT